

Ministerie van Justitie
Mr. G.N. Roes, Directeur Wetgeving

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum : woensdag 10 november 2004
Uw kenmerk : 5312940/04/6
Ons kenmerk : B2.1.4./1052/MK
Bijlage(n) : -
Onderwerp : schrapping vereiste van drie jaar samenwoning bij adoptie

Geachte heer Roes,

Bij brief van 8 oktober jl. heeft u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak om advies gevraagd naar aanleiding van vragen van de vaste commissie voor Justitie inzake het verbinden van afstammingsrechtelijke gevolgen aan het duo-moederschap. Het betreft vooral het eventueel bij wetsvoorstel schrappen van het vereiste van drie jaar samenwonen bij stiefouderadoptie in gevallen waarin er sprake is van een huwelijk of geregistreerd partnerschap.

Voorname brief is besproken door de Wetenschappelijke Commissie en door leden van de studiekring Familie- en Jeugdrecht van de NVvR. Hierbij is vastgesteld dat de in de brief gestelde vraag of 'de rechter' in voorkomende gevallen adoptie door de duo-moeder in het belang van het kind zal achten wanneer er sprake is van een onbekende verwekker (en hierbij derhalve een adoptieverzoek zal toewijzen zonder nader onderzoek) door de NVvR niet in het algemeen valt te beantwoorden. Er is over deze specifieke vraag geen jurisprudentie voorhanden.

Dat er sprake is van veranderende maatschappelijke opvattingen ten aanzien van de aanvaardbaarheid van bedoelde vorm van adoptie wordt onderkend. Wel valt op te merken dat de wetgever altijd heeft beoogd dat adoptie slechts mogelijk is bij een bestendige relatie en dat voorheen de termijn vijf jaar bedroeg (in art. 1:228 oud BW zelfs nog: een huwelijksperiode van vijf jaar vóór het adoptieverzoek). Tegen die achtergrond is het laten vallen van iedere termijn, op de grond dat een huwelijk of geregistreerd partnerschap voldoende aanwijzing is voor een bestendige relatie, niet een vanzelfsprekendheid. Van een algemeen aanvaarde opinie over dit onderwerp is niet gebleken; daarvoor is het onderwerp nog niet voldoende uitgekristalliseerd. Wel is vanuit de kring der rechters opgemerkt dat de rechterlijke beslissing die voor een adoptie nodig is veronderstelt dat ook het belang van het betrokken kind door de rechter in beschouwing is genomen. De slotsom is, dat van een gereserveerde houding tegenover het voorstel kan worden gesproken.

Namens het hoofdbestuur van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak,
De Wetenschappelijke Commissie.